

EL CIM

BUTLLETÍ INFORMATIU
Plaça de la Vila, 5
43812 Puigpelat (Alt Camp)

Núm. 47
Novembre
2009

www.gect.cat

Parc Nacional de Connemara a la República d'Irlanda

29è Pessebre a la Mola del Tarragonès

INFORMACIÓ PRÈVIA

Dies 6, 7 i 8 de desembre 2009

Primer dia: Sortida a les 8 hores.

Recorregut: Puigpelat – Bràfim – Polla-rossa – Vilabella – Renau – Peralta – l'Argilaga – Mas de Moragues – Mas d'en Ferran – Ermita. San Ramon – El Catllar.

Distància aproximada: 20,5 Qm. (en cas de pluja forta s'escurçarà a 16 Qm.)

Segon dia: Sortida a les 8 hores.

Recorregut: El Catllar – Mas Vell – Mas Nou – Turó de Sant Simplicí – Mas d'en Jover – GR 92 – Castellot de Santa Margarida – La Pobla de Montornès.

Distància aproximada: 16,2 Qm.

Tercer dia: Sortida a les 8 hores.

Recorregut: La Pobla de Montornès – Mas Mercader – Mas Gibert – La Mola – Mas de la Trunyella – Salomó.

Distància aproximada: 13 Qm.

Cal dur aigua, tot i que a les poblacions en trobarem. El primer i segon dia es farà dinar de motxilla. El primer dia caldrà creuar el Gaià a guai un parell de cops, pel que hem de dur una petita tovallola per eixugar-se els peus abans de posar-nos les botes. Per la dificultat de trobar allotjament, per la proximitat, i el més important, per la crisi, el millor és fer les pernoctacions a les nostres residències, pel que caldrà utilitzar els nostres vehicles particulars per fer les connexions entre etapes.

El dinar de germanor de l'últim dia, després de col·locar el pessebre al punt més alt del Tarragonès, el farem al Bar - Restaurant "LA PISTA", de la bonica població de Salomó, el menú de 15 euros i de 8 euros el infantil.

Més detalls i reserves fins el 23 de novembre: Joan Marquès

VIATGE TENERIFE'2009

L'arxipèlag Atlàntic de les Canàries està format per set grans illes i sis illots petits, el conjunt reuneix unes singulars característiques degut d'una part al seu origen volcànic i d'altra banda a la presència d'una Flora endèmica exclusiva de la Macaronèsia, formada per les restes de la vegetació que durant l'era Terciària poblava el continent europeu, abans que les glaciacions del Quaternari la feren pràcticament desaparèixer. A més de les illes Canàries també presenten aquest tipus de Flora els arxipèlags de les Açores, Madeira i del Cap Verd.

Després de parlar-ne diverses vegades, enguany ens va arribar el moment de conèixer una part d'aquestes meravelles. La setmana del 19 al 26 de setembre visitàvem Tenerife l'illa més gran de l'arxipèlag i la que sempre ens ha despertat més interès.

Sens dubte l'atractiu principal el proporciona el Teide, el colossal estratvolcà de 3.718 metres d'alçada, format en el Pleistocè per l'acumulació de materials durant successives erupcions. Avui en dia encara resta actiu, nombroses fumaroles continuen alliberant vapors de sofre pel seu cràter somital blanquinós, de 80 metres de diàmetre, conegut com "la Corona". Uns 150 metres més avall del cim presenta una depressió anomenada "la Rambleta", que deuria ser on finia el volcà inicialment i una erupció posterior va formar en el seu interior un nou con de color ocre clar que conforma el cim actual i que és conegut com el "Pilón o Pan de Azúcar".

A partir de l'any 1954 el Teide va ser declarat Parc Nacional, quedant protegit juntament amb les franges de terreny que l'envolten, les famoses "Cañadas", que són grans planures on s'acumula el material erosionat procedent de les acinglerades parets del circ. Aquestes planures naturals van ser utilitzades antigament com a vies de comunicació i pasturatge pels guanxes, els primitius pobladors de les illes.

A finals del segle passat es va incrementar la superfície del parc, arribant actualment a ocupar prop de les dinou mil hectàrees, que es distribueixen en el centre de l'illa, limitades septentrionalment per la vall de l'Orotava i meridionalment pel pinar de Vilafior.

Per conèixer el Parc i gaudir dels indrets més interessants, dos centres de visitants: "El Portillo" i "Cañada Blanca" faciliten tot tipus d'informació i a més a més una completa xarxa de senders abalisats permet fer tot tipus d'excursions en condicions segures.

El diumenge dia 20 recorrem diversos senders, el més espectacular i inoblidable fou el recorregut circular pels Roques de Garcia, que aplega un conjunt de grans formacions rocoses arrenglerades que són l'esquelet de l'antic mur que separava les calderes oriental i occidental del Teide i que l'erosió ha anat esculpint capritxosament. Veritablement són els monuments naturals més importants de l'illa, sobre tot "El Roque Cinchado", anomenat també "Dedo de Dios" i "La Catedral", bastió de rocalla palplantat al mig del "Llano de Ucanca", de prop de cent metres d'alçada, que deix entreveure una mena de torres que ens porten a la ment el temple de la Sagrada Família i l'estil de Gaudi.

El dilluns dia 21 sortim de Puerto de la Cruz, pugem cap a la Orotava, creuem frondosos boscos de pi canari, que superats els 2.000 metres d'alçada donen pas al paisatge volcànic típic de les Cañadas curull de pinzellades de vistosos colors ocre, grog, verd i negre, i a més, durant la primavera amb els puntets vermells del inconfusible tajinaste del Teide. Deixem el vehicle al petit aparcament de la Muntanya Blanca, situat a 2.350 m., carreguem les motxilles amb lo mínim per dos dies, ens posem les botes i l'equip de muntanya i tirem amunt per un bast territori cobert de blanquinosa pumita esmicolada, on hi lluiten per sobreviure el ginestell de flor blanc rosada, el bàlec de flor groga i la violeta del Teide.

Seguim una bona estona de pista rectilínia que després d'un parell de revolts dona pas a una esplanada plena de arrodonides roques negres gegants d'uns cinc metres de diàmetre, conegudes com els "Huevos del Teide".

Poc després, als 2.700m. deixem la pista que va fins el cim de la Muntanya Blanca i continuem ascendint fort per un sender molt ben delimitat que condueix cap el refugi. Passem per una zona verda on el ginestell canari encara arrela i on sovinteja la obsidiana, mineral negre rutilant. Arribem a un planet amb grans roques fosques ovals semblants a les vistes anteriorment, es un antic lloc d'acampada anomenat Estància dels Anglesos. Un breu descans i fem l'últim esforç, arribem al refugi d'Altavista situat a 3.260 m. després de quatre hores efectives de marxa.

El refugi d'Altavista, fou construït l'any 1892 per iniciativa d'un viatger anglès establert a Tenerife, l'any 1950 es va fer càrrec de la instal·lació el "Cabildo Insular" i a partir del 2007, ha quedat totalment reformat. Roman obert durant tot l'any, disposa de 60 llits, amb llençols tipus nòrdic funda/edredó, distribuïts en tres habitacions. També té una petita cuina amb tot lo necessari per cuinar: microones, fogons, cassoles, olles, plats, gots, coberts i aigua sense clorar. Completen els serveis un menjador i una sala amb una màquina de begudes fredes i un altre de calentes.

El dimarts dia 22 a tres quarts de sis del matí ja hem eixit del refugi i estem pujant cap al cim, aviat arribem a la Rambleta, prop del mirador de la Fortaleza, continuem cap a l'oest, tot rodejant el con somital del "Pilón o Pan de Azúcar", anem fins el inici del sender Telesforo Bravo, que és l'únic sender practicable i permès per pujar al cim a més de disposar de l'autorització de la Direcció del Parc que nosaltres ja havíem obtingut prèviament.

El vent bufa fort i supera els cent kms. per hora mentre la temperatura ronda els zero graus, entre boires i núvols baixos gaudim dels primers raigs del Sol tot just al arribar al cim, poc abans de les vuit del matí. Apart de nosaltres, dels quinze excursionistes que havien pernocat al refugi, només deu feren cim i ràpidament desaparegueren muntanya avall. Per altra part, degut al fort vent el Telefèric que normalment puja els turistes cap a la Rambleta, estava fora de servei. Per tant varem tindre la sort de restar completament sols al cim, a la Rambleta i als miradors del Pico Viejo i de la Fortaleza, en total quasi tres hores, juna passada!, i a les onze hores del matí iniciàvem el descens.

5

Grup Excursionista del Camp de Tarragona

A partir del dimecres continuem redescobrint les meravelles de l'illa. Aprofitarem per anar a veure el famós Drago mil·lenari de Icod de los Vinos i el parc botànic que l'envolta. Aquest Drago és únic en quant a l'edat i a les dimensions, més de 20 metres d'alçada i 10 metres de perímetre a la base del tronc. El seu nom fa referència a les estranyes formes d'aspecte monstruosos que el fan assemblar-se a un drac, a més de la insòlita característica de la saba dels dragos, que en contacte amb l'aire s'oxida i es colora de vermell.

També recorrem plàcidament el jardí botànic d'aclimatació de la Orotava , situat a la part alta del Puerto de la Cruz, és un altre meravella extraordinària de Tenerife, té importants col·leccions de plantes tropicals i subtropicals, amb gran varietat de palmeres, bromeliàcies, aràcies, moràcies i el ficus gegant o figuera de Lord Howe.

Com a complement a l'ascensió del cim volcànic del Teide també va ser molt interessant descobrir els tubs volcànics o galeries soterrànies per on baixava el corrent de lava llençada durant les seves erupcions. La Cueva del Viento, és un exemple visitable d'aquets tipus de formacions. Va ser descoberta accidentalment quan per una de les seves entrades, coneguda com la Sima de la Vieja, una senyora de més de noranta anys s'hi va empassar. Segons la història o llegenda la vella es va salvar gràcies a la seva fortalesa i degut a que s'alimentava amb Gofio, menjar típic de l'illa fet de farina torrada de cereals i al ser rescatada varen descobrir que existien tres galeries superposades.

El conjunt subterrani Cueva del Viento-Sobrado és el major tub volcànic de la Unió Europea, va ser originat per col·lades del Pico Viejo de 3.135 m. En els seus disset kms. llargs d'extensió s'hi troben tres nivells de passadissos diferents amb avencs i terrasses on podem contemplar els diferents tipus de lava: la Pahoehoe o llisa, la Cordada o de forma de cordes trenades i la Malpais o rugosa aspre.

Fem una escapada cap els espadats i els penya-segats de los Gigantes situats a la costa atlàntica nord-occidental de l'illa. Tenen una alçada mitja de 500 metres i gaudeixen d'una singular espectacularitat, sobre tot quan s'observen des de l'oceà. Val la pena fer un passeig amb iot per contemplar-los i comprovar que veritablement són gegantins.

6

Grup Excursionista del Camp de Tarragona

Les darreres excursions les férem pel mont de Las Mercedes, que forma part del Parc Rural del Massís d'Anaga, situat a l'extrem nord-oriental de Tenerife. Sobre la carena del massís trobem el cim principal, el Taborno de 1.024m., i els miradors de la Cruz del Carmen de 950m. i el del Pico del Inglés de 975m., que permeten albirar el contrast dels seus dos vessants completament diferents, mentre la part meridional es pràcticament erma, el costat septentrional presenta una atapeïda selva verda o laurisilva similar a una formació vegetal que fa vint milions d'anys s'estenia per tota la conca mediterrània.

El clima tropical, amb poques variacions de temperatura al llarg de l'any i la constant humitat portada pels vents alisis de l'atlàntic, són els dos factors determinants que han influït en la proliferació i conservació d'aquestes comunitats de laurisilva, integrades bàsicament per una vintena d'espècies d'arbres i arbust autòctons, com: marfull, palo blanco, bruc, teix, tell, llorer, hija, viñátigo, grèvol, taronger bord, sanguino, arboç, faig, saüc, etcètera..., tots ells de fulles molt similars a les del llorer, és a dir amples, lanceolades, dures i perennes. L'espesstat de la capçada dels arbres manté un sotabosc fresc on difícilment hi penetra el Sol i on sempre hi degota l'aigua, servant humides les moltes, les falgueres i les demés plantes verdes.

Els vells senders que travessen aquests boscos han estat durant molts anys l'única arteria per on fluïa la vida dels primitius habitants, i avui en dia han esdevingut excel·lents senders excursionistes que ens han permès gaudir d'un veritable paradís durant les caminades que varem realitzar els darrers dies del nostre viatge.

Pili Inostroza i Toni Coll - setembre 2009

Ficus gegant o
Figuera
de Lord Howe

SOSTRES COMARCALS DE CATALUNYA. PUNTA BARRINA 1.010 m. (ALT CAMP)

Hola amics i companys: Avui us parlarem del cim més alt de l'Alt Camp, la Punta Barrina de 1.010 m., que es troba als Motllats, a les Muntanyes de Prades. Aquest cim no és el punt més alt d'aquesta comarca; als mateixos Motllats, molt a prop del nostre cim, hi ha el Pla d'en Bruno de 1.025 m., però no el podem considerar com a cim, i nosaltres el que volem és pujar els cims més alts de les comarques catalanes, de totes maneres al llarg d'aquesta l'excursió hi passarem per aquest pla. Per fer aquest cim deixem el cotxe al poble del Bosquet, al que hem arribat pujant des d'Alcover per la TV-7041 fins a Mont-ral, i d'aquí per la TV-7045 fins al nostre poble.

El dia nou de juny de dos mil set començarem a caminar a les 15,45h. sortint del poble en direcció SO, deixant Mont-ral a la nostra esquena, pel GR-7, en direcció al Mas del Cisterer. A l'arribar al Mas, deixem el GR i continuem per una pista que surt per l'altre costat del Mas, i que puja en direcció O, en direcció als cingles. Una mitja hora després arribem a un coll amb un replà ample. Parem cinc minuts a descansar. En aquest punt es deixa la pista que continua baixant, nosaltres agafem un camí que surt a la dreta i tira amunt. Anem pujant fins arribar a un collet, en el que trobem un sender a la nostra esquerra que està marcat amb fites, i que en menys de cinc minuts ens deixa al cim. En total ha passat una hora.

Ai N podem veure les cingleres dels Motllats, que envolten el Racó de Sant Pere i seguint-les, hi ha el cingle de l'Abellera, que fineix a la Roca Foradada de Mont-ral. Ai SO es poden veure les boniques cingleres dels Solans, que porten cap el cim més alt dels Motllats, el Puig Pelat de 1.070 m. Per tornar sortim del cim en direcció al Portell de l'Abellera, però el deixem a la dreta i seguim pels plans a on trobem unes runes, en aquest punt deixem el camí que portàvem, girem a la dreta i agafem una pista vella (sembla que ja no surt ni als mapes). Passem pel Pla d'en Bruno i girant a la dreta agafem el camí de la Foradada de Mont-ral. Baixem en direcció al Pla de la Meuca, a on trobem el camí que baixa al Bosquet, el seguim fins el poble al que arribem a les 19 h. Hem fet un total de 3,15h.

Fins aquí la nostra història. Salutacions a tots.

Tatiana Stupina i Pere López.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE: PRC159 EL CAMÍ DE L'AIGUA. DE TARRAGONA A PUIGPELAT.

El dimecres 16 de setembre de 2009, al Museu d'Art Modern de Tarragona es va fer l'acte de presentació. Amb la sala plena de gom a gom per prop de cent persones, l'autor, el nostre company Joan Marqués i Griñó, Tècnic de Senders de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC), va fer una mica d'història de com a l'any 1995 es va gestar aquesta ruta cultural i excursionista que ressegueix el recorregut soterrani de la Mina de l'Arquebisbe, conducció promoguda pel llavors Joan Marqués de Tarragona i inaugurada al 1789, que capta les aigües soterrànies del terme de Puigpelat, a l'Alt Camp, conduint-les cap a Tarragona. I també va explicar com a l'any 2004 la mateixa FEEC el va homologar com a Sender de Petit Recorregut PRC159.

L'autor va fer després la presentació dels capítols del llibre i va agrair els suports i les col·laboracions rebudes en l'edició del llibre, principalment per l'Empresa Municipal d'Aigües de Tarragona (EMATSA), el president de la qual va fer un breu parlament. Al llarg de l'acte també van prendre la paraula el gerent de Silva Editorial, el president del Patronat de Turisme de la Diputació i l'alcalde de la Secuita, un dels pobles per on passa el camí. Entre el públic es trobaven també el Delegat del Govern de la Generalitat a Tarragona i el Vicari General de l'Arquebisbat.

La publicació d'aquest llibre, amb motiu del 15è aniversari d'aquesta ruta excursionista del nostre Grup, ens satisfà perquè enfortirà la difusió pública de l'excursionisme, una activitat cultural i esportiva que és l'objectiu social del nostre Grup.

9

PARCS NACIONALS D'IRLANDA: BURREN I CONNEMARA

Aquests dos parcs nacionals de la república irlandesa estan situats a la costa oest de l'illa, la zona menys poblada i més bonica del país. Al sud de la ciutat de Galway s'estén el comtat de Clare, on hi ha el parc nacional del Burren. La paraula anglesa "Burren" prové de la paraula gaèlica irlandesa "Boireann" que significa lloc rocallós. Aquest és un nom força adient si es té en compte la falta de cobertura vegetal del sòl i l'alt grau d'exposició de la pedra calcària que caracteritzen el paisatge de les 1.500 hectàrees incloses al Parc Nacional del mateix nom. Aquest paisatge inusual de pedra calcària es va formar al període Carbonífer inferior, com a resultat del procés de sedimentació d'un mar tropical que llavors incloïa la major part d'Irlanda fa 350 milions d'anys. La roca, per tant, conté fòssils de coralls, eriçons, lliris de mar i ammonites.

El Burren és un dels millors exemples de paisatge glacial-kàrstic del món. El paisatge va ser modelat durant el període de les glaciacions i per la karstificació dels darrers 10.000 anys. Les aigües de pluja acidificades pel diòxid de carboni dissolen la roca calcària i s'infiltra al terreny per fissures i dolines creant una veritable xarxa de rius i llacs subterranis. El Burren és mundialment famós per la seva fauna i flora característiques. La història del poblament humà ha deixat a més alguns dolmens de fa 5000 anys i altres monuments megalítics interessants. Seguint la carretera R-477 que voreja la costa pel far de Black Head es pot gaudir d'aquest paisatge sorprenent pel contrast entre la terra rocallosa, el verd de l'erba i la costa sempre agitada de l'Atlàntic, majoritàriament penya-segats com els Cliffs of Moher, de 203 metres d'alçada, al sud de la zona. The Burren Way és un itinerari a peu de 35 km que travessa pel mig el parc entre Ballyvaughan i Doolin.

El Parc Nacional de Connemara està situat al nord-est del comtat de Galway i té una extensió 2.957 hectàrees de muntanyes, pantans, boscos i zones de bruc i de pastura. Quatre pics del famosos Twelve Bens es troben dintre els límits del parc, que es va obrir al públic al 1980.

Hi ha una gran varietat de flora, destacant les plantes insectívores i espècies rares de les zones àrtiques en les zones de més altitud. A les parts baixes es troben plantes de latituds més meridionals. Les torberes

10

són abundants com a tot Irlanda, on encara s'explota aquesta varietat de carbó com a combustible.

L'avifauna del parc és variada, incloent rapinyaires com el falcó. Conills, guineus i ratpenats també són presents. El mamífer més gran és el pony de Connemara, abans salvatge i avui esdevingut domèstic i protegit.

S'accedeix al parc per la població de Letterfrack, a tocar de la costa de Ballynakill Harbour. Del centre d'interpretació surten una xarxa de senders habilitats i condicionats per caminar sense problemes, ja que aquí el terreny verge està habitualment xop degut a les altes precipitacions.

Diamond Hill és una elevació de 455 metres sobre el nivell del mar que es puja fàcilment en una caminada circular de tres hores i des d'on es pot gaudir d'una esplèndida vista sobre la retallada costa cap a l'est i del llac i abadia de Kylemore cap a l'oest. Pujar a aquest modest cim dóna una visió de conjunt de la natura de la costa occidental irlandesa, amb immenses extensions de prats naturals d'un verd incomparable esquitxades de clapes de bosc i guarnides de rierols i llacs d'aigües transparents.

Tot i que nosaltres ens va agafar la boira i el plugim en el darrer tram de la dreta pujada, a la baixada el cel es va obrir i varem poder contemplar totes les meravelles que ens envoltaven.

Amelia Carrilero i Lluís Díaz

Agost 2009

Al cim de Diamond Hill

CALENDARI QUADRIMESTRAL D'ACTIVITATS

Més detalls a la nostra web: www.gect.cat

Data	Activitat	Organitza
Desembre 2009		
4/8	33è Aplec excursionista dels Països Catalans a la Safor	Viarany
6/8	29è Pessebre a la Mola del Tarragonès	TECT
20	Els Montals des de Capçanes	TECT
Gener 2010		
01	Esmorzar a la Mola de Colldejou	IV Vegueria
24	Serra de Montsant	TECT
Febrer 2010		
28	Ascensió al Prepirineu	TECT
Març 2010		
20	16è Camí de l'Aigua Tarragona-Puigpelat	TECT

Col·laboració, redacció i disseny del butlletí informatiu "EL CIM"

- Pere López
- Joan Marquès
- Lluís Díaz
- Toni Coll